

VII. *Observatio Anatomica rara de Calculo in
Rene invento à Cl. Viro D^{no} Wittie, R. S.
haud ita pridem Communicata.*

Generosa quædam annorum 31 modestiâ, prudentiâ, pietate, tamque formâ corporis quàm animi dotibus omnibus numeris absoluta, Anorexiâ ac ventriculi dyscrasiâ diù laboraverat, ut vel parùm appeteret, & ne quicquam deglutire posset, quod non statim evomit, cum copiosâ æruginosæ bilis per alvum defectione. Ad hanc accitus multa adhibui remedia Ventriculi viscerumque tono labefactato appropriatissima, undè aliquandiù meliùs se habebat, ut per aliquot Menses quotidie in apricum prodiret. Verùm in herbâ latebat Anguis, qui ipsam mordicùs tenebat miseram, ut non modò in dicta Symptomata recidivationem pateretur, sed & omnia Remedia quæ illi priùs fuerant proficua prorsùs respiceret, imò ab eis (quid ni dixerim) penitus abhorreret, ut Morbus nullis Medicamentis ab Arte Medicâ excogitatus esset emendandus. Observavi enim prædicta Symptomata à Calculo in Rene sinistro hospitante processisse, undè novam querelæ ansam ei subindè suspicatus sum, & prædixi. Ipsi tandem Mense *Julii* Aquas *Epsamenses* acidulas vehementer appetenti, & tunc temporis Tertianâ nothâ insuper detentæ, suadebam, ut Aerem istum purum aliquandiù inspiraret, ac Septimanas aliquot hilariter transigeret inter Hydropotas, Aquas verò ut parciùs biberet, nè indè calculosa Symptomata magis irritarentur. Post duos Menses reversæ omne vergebat in deterius, ut nec quovis Cardiaco per vices, nec Cibo reficeretur, nec in utrumvis Latus præ dolore decumbere posset. Ipsa tandem inter Mulieres Optima, innumeris pressa Symptomatis, Animam in Salvatoris sinum placidissimè expiravit 28 *Januarii* 1672.

Die

Die sequenti, accersito Chirurgo cum consensu Amicorum, coram variis primæ notæ Testibus cadaver aperuimus, ut Morbi causam penitiùs investigarem, aliisque detegerem.

Pulmones malè colorati, subnigri scilicet, plùs justo apparuerunt, ac dextrum versus computruisse videbantur, ut Phthiseosis impendentis (si diutiùs vixisset) metum incuterent.

Ventriculus ultra modum distentus, ac ad instar Vescicæ inflatæ tumefactus proximè emicuit, ut vel indè obtenuitatem, ac fibrarum solutionem Tonus ejus necessariò debilitaretur, & ingesta vel statim vomitione rejicerentur, vel in alvum cruda sponte defluerent.

Corculum admodùm exile, ac instar vacuæ Crumenæ molle deindè conspeximus, cujus Parenchyma, diuturniori Febris supra dictæ atque Hectices indè sequentis Calore, in liquore proprio eliquatum, mollitiem contraxerat: Et quidem indè factum est, ut Pulsus constanter haberet undulantem, ut versus finem vix sentiri posset, quin *σποδίζε* detineretur.

Jecur quidem sat sanum, at supra modum extitit largum, quod non solum dextrum pro Naturæ instituto occupaverat, sed & ad sinistrum Latus mirificè extendebatur, atque illud etiam implebat; ut non multo minus ad lævam abdominis partem extiterit, quàm quod in aliis Lege Naturæ in dextrâ conspeximus, ut Lienem indè depauperatum censeremus, qui parvus plus justo fuit & exilis. Et quidem Jecur utrinque (nempe tam in Sinistro quàm Dextro latere) adeò pertinaciter per totum adhærebat, præcipuè in dextro, ut à Chirurgo non sine vi ac difficultate divelli posset. Et quidem hinc evenerat ut per aliquot Menses in latera dormire nequiret, nedùm sine dolore in utrumvis inclinare, quin Hepar justo gravius Peritonæum, Membranam sensus exquisitissimi dolorosè distenderet, & Ventriculus præ-

rer modum debilis ad vomitionem à compressione stimularetur.

In concavâ utriusque Hepatis parte (si ita mihi loqui liceat, cum reverâ unicum tantum esset in utrumque latus protensum) delituit vesicula fellca, ita ut planè duæ extiterint, à se invicem per longitudinem manus meæ ad minimum disternatæ, bile turgidulæ; quæ verò ad lævum Hepar adnascebatur, alterâ minor erat, & quidem nigrior.

Ad Renes tandem devenit, quorum Dexter scopo Naturæ ordinario in unaquâque re conformis erat; neque in ea regione (quantum novi) de minimo Symptomate querebatur Ægra. In Sinistro autem, ubi Morbi fomitem, Mortisque causam inesse semper dixeram, Calculum non admodum gravem quidem, aut ponderosum, (cum semiunciam non excederet) sed miro modo tortuosum evulsumus, ceu creta albidum, ac instar Radicis alicujus in tres furculos medio connexos, divaricatum, ad latitudinem trium digitorum. Eheu! Quantos dolores isti Mulierum optimæ ipsa Calculi Figura peperat, quæ triplici cuspide Renem compresserat, ut in formam sui similem distorqueretur Parenchyma! O quantæ Vomitiones indè supervenerant! Ni & illas duabus felleis Cystibus bilem copiosè nimis in Ventriculum refundentibus, ut causæ partiali tribuendas censeamus. Nequè verò dubitandum est, frequentiores alvi dejectiones, à copiosiori quantitate bilis æruginosæ intestinorum, Facultatem expultricem proritantis subindè processisse.